Brabant Business Panel

Meting kwartaal 2, **juni 2025**

Provincie Noord-Brabant

Inhoudsopgave

In het Brabant Business Panel geven Brabantse ondernemers hun mening over een aantal indicatoren zoals omzet, opleiden van personeel en liquiditeit. De vragenlijst heeft overeenkomsten met de conjunctuurenquête van het CBS. Hierdoor zijn de cijfers vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen. Omwille van bedrijfsvertrouwelijkheid van gegevens, publiceert de provincie Noord-Brabant alleen de uitkomsten op totaalniveau.

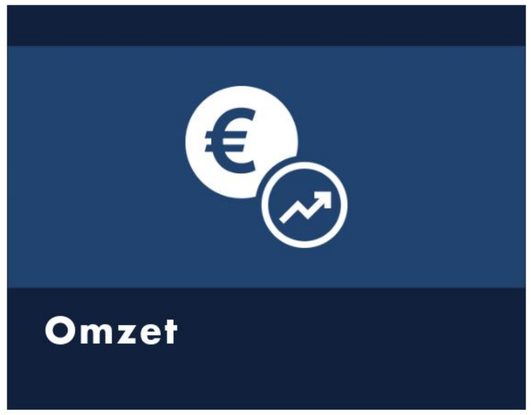

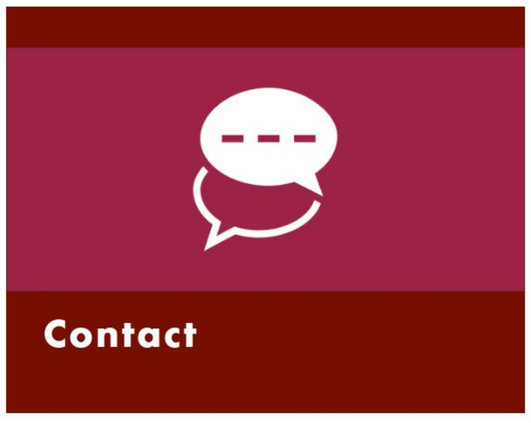

Omzet

Het Brabant Business Panel geeft het beeld weer van de omzetontwikkeling ten opzichte van 12 maanden geleden. Daarbij is gekeken naar de huidige productie, bedrijvigheid, totale orderportefeuille en de personeelsomvang.

Vraag 1. Hoe tevreden bent u over uw huidige omzet?
Verwacht u dat uw omzet het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

Tevredenheid over de omzet en verwachting hiervoor in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

De tevredenheid over de omzet is vaker positief dan negatief. 55% van de ondernemers is (zeer) tevreden tegenover 21% die (zeer) ontevreden is.

Voor de toekomst is men ongeveer even vaak positief over de ontwikkeling van de omzet in het komende jaar (55%), maar het aandeel dat negatief is is kleiner (9% tegenover 21%).

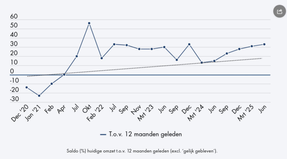

Saldo (%) huidige omzet t.o.v. 12 maanden geleden (excl. 'geïjlk gebleven').

Bekeken over de langere termijn is te zien dat tot april 2021 vaker sprake was van een negatieve trend vergeleken met het jaar daarvoor (vaker een daling van de omzet dan een toename). Vanaf april 2021 is de omzet juist vaker hoger dan vergeleken met het jaar daarvoor. In oktober 2021 wordt de piek bereikt. Hierin is duidelijk de coronapandemie te herkennen. Na de piek in oktober 2021 wordt de trend weer minder positief, maar er blijven meer bedrijven die een toename van de omzet ervaren dan een afname. Tussen juli 2022 en juni 2023 blijft deze redelijk stabiel, maar deze laat tussen september 2023 en maart 2024 grotere schommelingen zien. In maart 2024 is deze weer op ongeveer hetzelfde niveau als in februari 2022 om vervolgens heel licht te stijgen in juni, september, december 2024 en maart 2025.

Dat de vraagstelling in juni 2025 gewijzigd is bemoeilijkt een vergelijking. Daaraan zijn de vergelijkingen over de tijd niet opgenomen in de grafiek en zal er een nieuwe trend gestart worden. Wel is de positieve trend over de omzet ongeveer vergelijkbaar met december 2024 en maart 2025.

Vraag 2. Hoe tevreden bent u over uw huidige productie/bedrijvigheid?
Verwacht u dat uw productie/bedrijvigheid het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

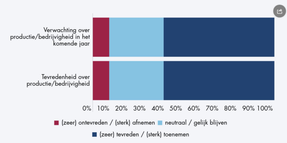

Tevredenheid over de productie/bedrijvigheid en verwachting hiervoor in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

Men is vaker (zeer) tevreden over de productie / bedrijvigheid (61%) dan (zeer) ontevreden (9%). Deze cijfers zijn vergelijkbaar voor de toekomst ook hier verwachten zes op de ten ondernemers dat de productie/bedrijvigheid toeneemt (61%) tegenover circa één op de tien die een (sterke) afname verwacht (9%). Er is dus een toename in de productie/bedrijvigheid vergeleken met december 2024. Over het algemeen is er een positief toekomstbeeld als het gaat om de productie/bedrijvigheid.

Saldo (%) huidige productie/bedrijvigheid t.o.v. 12 maanden geleden (excl. 'gelijk gebleven').

De cijfers op het gebied van productie en bedrijvigheid schommelen meer dan die van de omzet. Na een piek in oktober 2021, was deze in september 2022 bijna in evenwicht, maar vanaf november 2022 is de productie/bedrijvigheid weer vaker hoger dan lager dan een jaar daarvoor. Vanaf september 2023 lijkt er een negatieve trend te zijn, die vervolgens stabiliseert om in juni 2024 weer iets te dalen. Hierna schommelt de productie/bedrijvigheid tussen juni en december 2024 om in maart 2025 weer te stijgen.

Vraag 3. Hoe tevreden bent u over uw huidige orderportefeuille? Verwacht u dat uw orderportefeuille het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

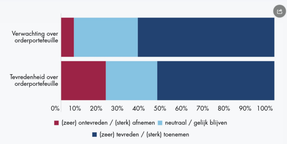

Tevredenheid over de huidige orderportefeuille en verwachting hiervoor in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

Iets meer dan de helft van de ondernemers is (zeer) tevreden over de orderportefeuille (55%) tegenover één op de vijf die (zeer) ontevreden is (21%). Men is voor de toekomst zelfs nog iets positiever: iets meer dan zes op de tien ondernemers verwachten dat de orderportefeuille in de toekomst (64%) (sterk) zal toenemen tegenover slechts 6% die verwacht dat deze (sterk) zal afnemen.

Net als de omzet, productie/bedrijvigheid, laat ook de orderportefeuille een positief toekomstbeeld zien, met een nog iets positiever beeld voor de toekomst.

Saldo (%) huidige totale orderportefeuille t.o.v. 12 maanden geleden (excl. 'gelijk gebleven').

Het beeld bij de orderportefeuille is een afspiegeling van het beeld bij de omzet en voor een belangrijk deel ook van de productie en de bedrijvigheid. Ook in dit geval is de piek in oktober 2021 bereikt. Deze blijft daarna relatief stabiel tot juni 2023, maar laat vervolgens in september 2023 een sterke daling zien. In december 2023 is weer sprake van een kleine toename om daarna in maart en juni 2024 weer iets lager uit te komen. In september 2024 was men weer iets positiever over de orderportefeuille, maar in december is het niveau weer meer vergelijkbaar met maart en juni. In maart 2025 is men weer meer tevreden over de orderportefeuille.

Vraag 4. Hoe staat het met de personeelsomvang binnen uw bedrijf?

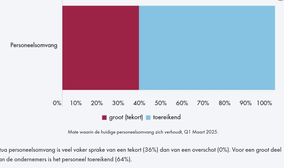

Mate waarin de huidige personeelsomvang zich verhoudt, Q1 Maart 2025.

Qua personeelsomvang is veel vaker sprake van een tekort (36%) dan van een overschot (0%). Voor een groot deel van de ondernemers is het personeel toereikend (64%).

Ondernemers is gevraagd hoe zij omgaan met het personeelstekort. De meest genoemde manieren is het opleiden van personeel (83%). Vier op de tien ondernemers noemen investeringen in automatisering van bedrijfsprocessen (42%) of het aantrekken van stagiaires /werkers 42%). In mindere mate probeert men ook bedrijfsuitrichten te beperken (25%). Onder de open antwoorden noemt men voornamelijk dat men werkt met uitzendkrachten, mensen aanneemt via het doelgroepenbeleid en personeel probeert aan te trekken via andere manieren.

Saldo (%) huidige personeelsomvang t.o.v. 12 maanden geleden (excl. 'gelijk gebleven').

Tot februari 2021 was de personeelsomvang vergelijken met het jaar daarvoor in evenwicht. Daarna neemt het aandeel bedrijven dat een tekort ervaart vergeleken met het jaar daarvoor duidelijk toe ten opzichte van het aandeel bedrijven dat een overschot ervaart. In oktober 2021 is ook hier te zien dat de (negatieve) piek wordt bereikt en daarna fluctueert het beeld enigszins. Vanaf september 2022 komen minder fluctuaties voor, maar het saldo blijft negatief en lijkt in het vierde kwartaal van 2024 en het eerste kwartaal van 2025 iets te zijn gedaald. De kromte lijkt dus iets afgenomen.

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

Email address

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Ruimte om personeel op te leiden

Het Brabant Business Panel geeft antwoord op de vraag hoeveel ruimte er is om personeel op te leiden. Daarbij is naast ruimte voor opleiding, bijscholing, stages en leerbanen ook gekeken naar de ervaren werkdruk.

Vraag 5. Hoe tevreden bent u over de werkdruk binnen uw bedrijf?

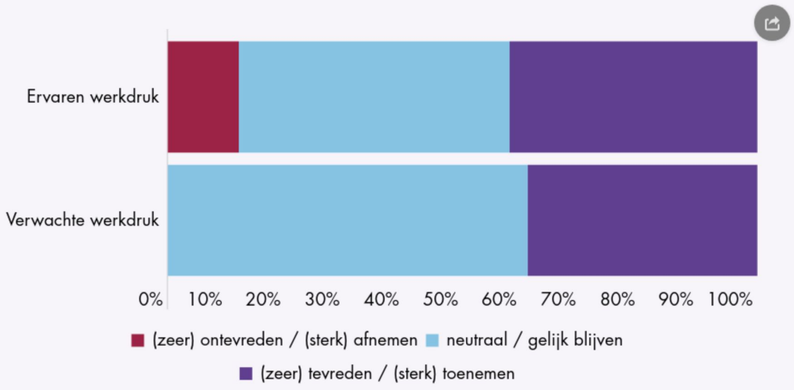

Mate waarin men werkdruk op dit moment ervaart en de verwachte werkdruk in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

Het personeelstekort is eveneens terug te zien in de ervaren werkdruk. Bij vier op de tien bedrijven is men (zeer) tevreden over de werkdruk (42%) en bij een minderheid is men (zeer) ontevreden over de werkdruk (12%). De meeste ondernemers verwachten dat de werkdruk de komende maanden gelijk zal blijven (61%), maar ook vier op de tien verwacht dat de werkdruk (sterk) zal toenemen binnen het komend jaar.

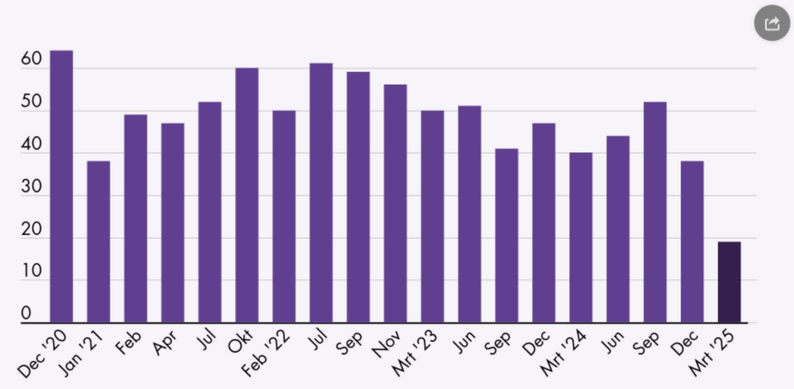

Ontwikkeling (zeer) hoge werkdruk (%) op dit moment.

In december 2020, toen sprake was van een lockdown vanwege corona, werd een zeer hoge werkdruk ervaren. Daarna is deze gedaald om vervolgens weer te stijgen tot een nieuw hoogtepunt in oktober 2021. Het hoogtepunt in oktober 2021 is te herleiden naar de stijging in orderportefeuille en in de productie/bedrijvigheid. Daarna zien we een daling om in juli 2022 weer sterk toe te nemen. Sinds juli 2022 nam de werkdruk gestaag af, waarna deze vanaf juni 2023 bij iedere meting schommelt. Sinds maart 2024 is er een stijging te zien in de werkdruk (van 40% in maart 2024 naar 44% in juni 2024 en naar 52% in september 2024). In december is deze echter weer fors gedaald (van 52% naar 38%) om nog verder te dalen in maart 2025 (19%).

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Voorraad

Het Brabant Business Panel geeft weer hoe het gesteld is met de aanvoer van voorraad op dit moment. Dit is vergeleken met de ontwikkelingen in de aanvoer van voorraad in de afgelopen jaren.

Vraag 6. Hoe tevreden bent u over de aanvoer van voorraden binnen uw bedrijf? Verwacht u dat de aanvoer van voorraden binnen uw bedrijf het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

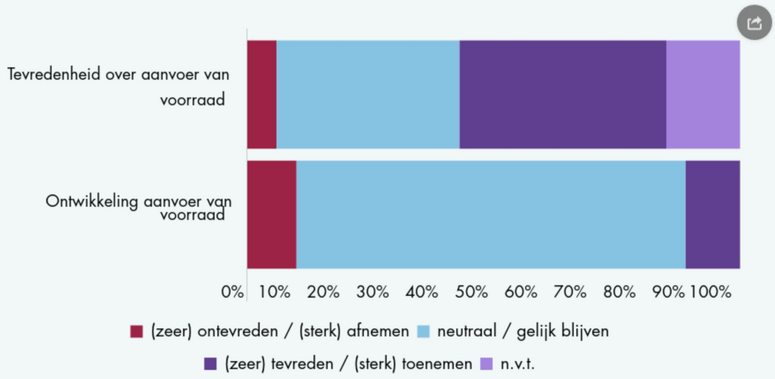

Tevredenheid over de aanvoer van voorraad en de verwachting ervan in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

Bij bedrijven is iets vaker sprake van een (zeer) grotere tevredenheid over de aanvoer van voorraden (42%) dan van een (zeer) ontevredenheid over de aanvoer (6%). Voor een deel van de bedrijven geldt echter dat men neutraal is over de aanvoer (36%). Voor circa één op zeven bedrijven speelt de aanvoer van voorraad helemaal geen rol (15%).

Voor het komend jaar verwacht het merendeel van de bedrijven dat de aanvoer van voorraad gelijk blijft (79%).

Saldo (%) aanvoer van voorraad op dit moment (excl. 'gelijk gebleven' en 'n.v.t.').

Over het algemeen gezien is er sprake van evenwicht als het gaat om de aanvoer van voorraad. Er is wel sprake van een aantal uitschieters, met het dieptepunt in de zomer van 2022. Sinds september 2023 lijkt er een trend in positieve zin te zijn ingezet, die in maart 2024 het hoogste niveau bereikt sinds het begin van de metingen. In juni 2024 neemt de aanvoer van voorraad weer iets af om in september 2024 weer op het gelijke niveau uit te komen als in maart 2024. In december is weer sprake van een forse daling. Vooral het aandeel bedrijven dat aangeeft dat er sprake is van (zeer) weinig aanvoer is gestegen (van 2% in september naar 14% in december). Dit aandeel is in maart 2025 weer iets gedaald (naar 6%).

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Liquide middelen

Het Brabant Business Panel geeft weer hoe het gesteld is met de beschikbaarheid van liquide middelen om voorraden op peil te houden. Dit is gemeten op dit moment en vergeleken met de beschikbaarheid van liquide middelen in afgelopen jaren.

Vraag 7. Verwacht u dat de liquiditeitspositie van uw bedrijf het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

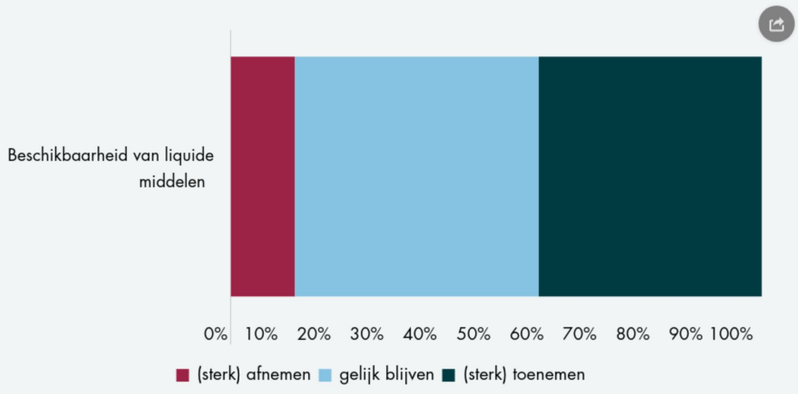

Verwachting over de liquiteitspositie van het bedrijf in het komend jaar, Q2 Juni 2025.

Er zijn iets meer bedrijven die aangeven dat de hoeveelheid liquide middelen waar zij over beschikken om de voorraden op peil te houden (sterk) zal toenemen (42%) dan bedrijven die aangeven dat dit (sterk) zal afnemen (12%). Voor bijna de helft van de bedrijven zal de liquiditeitspositie hetzelfde blijven in het komend jaar (46%).

Saldo (%) beschikbaarheid liquide middelen op dit moment (excl. 'gelijk gebleven').

Over de langere termijn bezien hebben bedrijven iets vaker (zeer) veel dan (zeer) weinig liquide middelen om de voorraden op peil te houden. Dit beeld schommelt tussen december 2020 en juli 2022 enigszins, maar blijft vanaf november 2022 een aantal metingen stabiel. In september en december 2023 daalt deze om vervolgens in maart, juni en vooral in september 2024 weer toe te nemen. In december is echter sprake van een forse daling, gevolgd door een toename in maart 2025.

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Investeringen

Het Brabant Business Panel geeft weer hoe het gesteld is met verschillende investeringen in het bedrijf. Hierbij is gekeken naar uitbreidingsinvesteringen, vervangingsinvesteringen, investeringen in het verhogen van de arbeidsproductiviteit, duurzaamheid en R&D.

Vraag 8. Hoe tevreden bent u met de ruimte die u heeft om investeringen te doen binnen uw bedrijf? Verwacht u dat de ruimte om te investeren binnen uw bedrijf het komende jaar zal toenemen, gelijk zal blijven of zal afnemen?

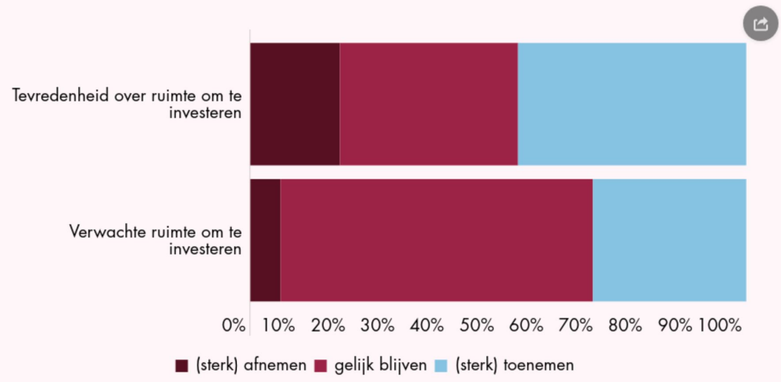

Mate waarin de strategie van investeringen is veranderd, Q1 Maart 2025.

Bijna de helft van de ondernemers is (zeer) tevreden over de ruimte om te investeren (46%) tegenover één op de zes die (zeer) ontevreden is (18%). Drie op de tien bedrijven verwachten dat de ruimte om te investeren het komend jaar (sterk) toeneemt (31%). Echter het merendeel van de bedrijven denkt dat de ruimte gelijk blijft (63%). Een klein aandeel denkt dat de ruimte om te investeren (sterk) af zal nemen (6%).

Waar gaat u het komende jaar meer in investeren?

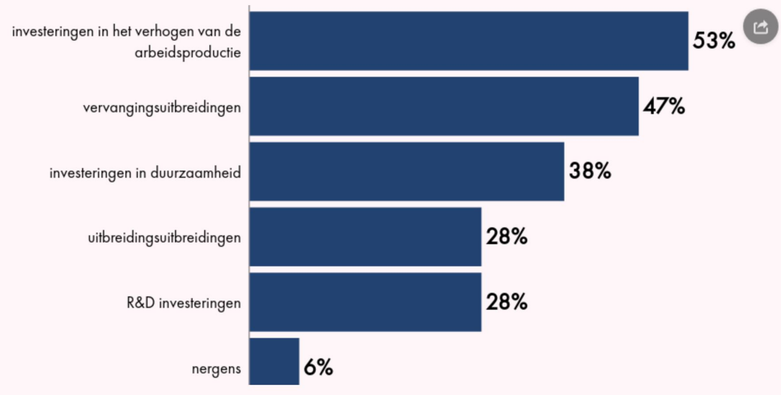

Waar men het komende jaar vooral in wil investeren, Q2 Juni 2025.

Bedrijven gaan het vaakst investeren in het verhogen van de arbeidsproductie (53%), voor vervangingsuitbreidingen (47%) of in duurzaamheid (38%). Ook ruim een kwart richt zich op uitbreidingsinvesteringen (28%) of R&D investeringen (28%). Een minderheid van 6% gaat nergens in investeren.

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Samenwerking met onderwijs

Een grote meerderheid van de ondernemers werkt samen met onderwijsinstellingen. Men heeft het vaakst stagiaires. Het Brabant Business Panel geeft antwoord op de vraag hoeveel bedrijven samenwerken met het onderwijs. Hoe ziet die samenwerking met het onderwijs eruit en wat zijn de belangrijkste redenen om samen te werken met het onderwijs?

Vraag 9. Werkt uw onderneming samen met één of meer Brabantse onderwijsinstellingen? En zo ja wat houdt de samenwerking in?

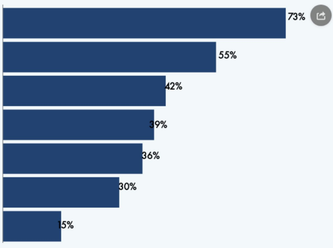

Of men samenwerkt het onderwijsinstellingen, 2025.

Ruim acht op de tien bedrijven werkt op een manier samen met onderwijsinstellingen (85%), 15% doet dit niet.

Men heeft het vaakst een stagiaire (73%) gevolgd door het begeleiden van afstudeerders (55%) of laat studenten/onderzoekers meedenken (42%). Circa vier op de tien organiseren bedrijfsbezoeken (39%) en ruim een derde is betrokken bij een hybride leeromgeving (36%). Drie op de tien geven gastlessen of workshops (30%).

Vraag 10. Met welk type onderwijsinstellingen werkt u samen?

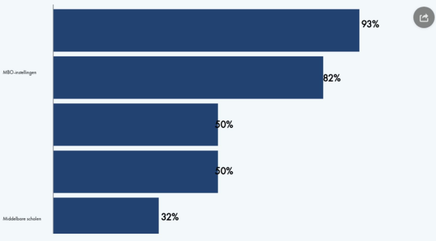

Met welk type onderwijsinstellingen men samenwerkt, 2025.

Wat zijn voor uw onderneming maximaal de drie belangrijkste redenen aangeven om samen te werken met onderwijsinstellingen? Kunt u dit met een cijfer 1, 2 of 3 aangeven ? (1 het belangrijkst en 3 het minst belangrijke van de drie)

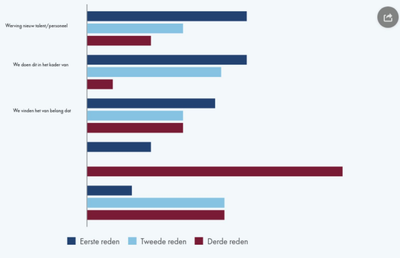

Redenen om samen te werken met onderwijsinstellingen, 2025.

Degenen die samenwerken met onderwijsinstellingen werken het vaakst samen met HBO-instellingen (93%) of MBO-instellingen (82%). Ook de helft werkt samen met universiteiten of het praktijkonderwijs (beide 50%). Een derde heeft een samenwerking met middelbare scholen (32%).

De meest genoemde reden om samen te werken met onderwijsinstellingen is het inzetten van studenten om nieuw talent of personeel aan te trekken, of om bij te dragen aan maatschappelijk verantwoord ondernemen – beide worden door 50% van de respondenten als belangrijkste motief genoemd. Nog eens vier op de tien noemt dat men het belangrijk vindt dat studenten goed worden voorbereid op de praktijk (40%). Dat stagiaires goedkope arbeidskrachten zijn wordt minder vaak als eerste of tweede reden genoemd, maar wel vaak als derde reden (80%). Dit geldt ook voor het opdoen van kennis/innovatieve oplossingen (43% noemt dit als tweede of derde reden).

Ondernemers die andere redenen noemen brengen uiteenlopende redenen naar voren, zoals dat zij jongeren enthousiast willen maken voor het werkveld, investeren in jong talent, dat zij een brug willen creëren tussen het onderwijs en de praktijk, dat het innovatie stimuleert, dat men bijdraagt aan het imago van het bedrijf en het werkveld en vanuit verschillende initiatieven betrokken is.

Vraag 11. Bent u bekend met hybride leeromgevingen?

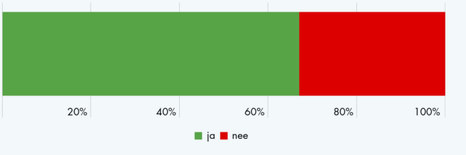

Of men bekend is met hybride leeromgevingen, 2025.

Twee derde van de ondernemers is bekend met hybride leeromgevingen (67%) tegenover een derde die hier niet mee bekend is (33%).

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Het Brabant Business Panel

Het Brabant Business Panel is een vragenlijst die door de Provincie Noord-Brabant is opgesteld met als doel inzicht te krijgen in de economische ontwikkelingen in de grote economische sectoren in Noord-Brabant. Ondernemers geven per kwartaal hun mening over een aantal indicatoren. Maar binnen welke sectoren zijn deze ondernemers actief?

Vraag 12. Uit welke sectoren komen de bedrijven die mee hebben gedaan aan het Brabant Business Panel?

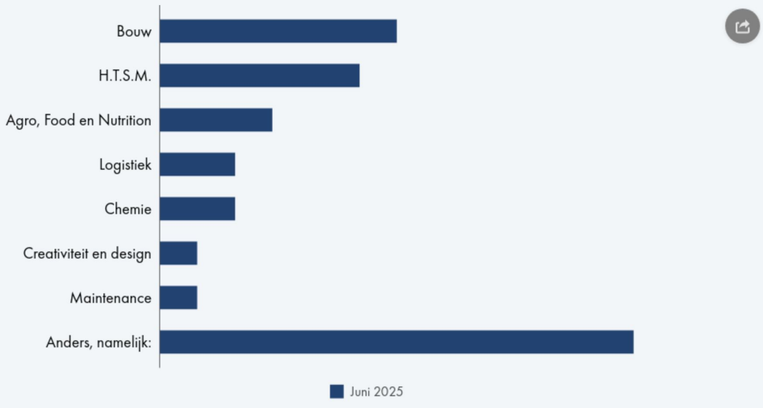

Uit welke sector de bedrijven komen die mee hebben gedaan aan het Brabant Business Panel, 2025.

Vraag 13. Wat de omvang is van het bedrijf, 2025?

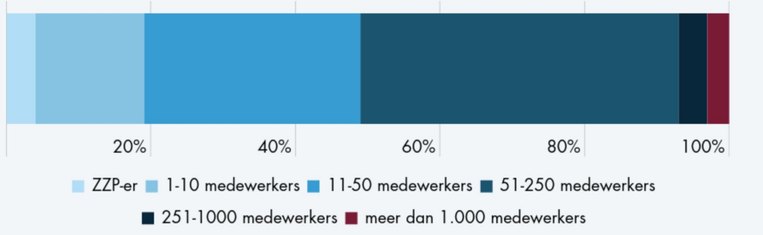

Het Brabant Business Panel is een vragenlijst die door de Provincie Noord-Brabant is opgesteld met als doel inzicht te krijgen in de economische ontwikkelingen in de grote economische sectoren in Noord-Brabant. Elk kwartaal worden ondernemers uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen met een aantal algemene vragen over de economie. Per kwartaal worden daarnaast enkele vragen gesteld over een actueel thema. Tussen mei en juni 2025 zijn ondernemers via verschillende manieren benaderd om mee te doen aan het onderzoek: via twee panels met ondernemers en via een vragenlijst die verspreid is via sociale media of andere kanalen. In totaal hebben 33 ondernemers meegedaan, waarvan 0 ondernemers via sociale media en 33 via de twee panels. Deze ondernemers komen uit verschillende sectoren, waarvan een relatief groter deel zich niet schaart onder een van de genoemde categorieën (38%), zoals zakelijke dienstverlening, glassector, industrie, glassector, communicatie en evenementen etc. Eén op de vijf komt uit de bouwsector (19%) en circa één op de zeven uit H.T.S.M. (16%).

Ruim vier op de tien ondernemers hebben 51-250 medewerkers (44%) gevolgd door drie op de tien die 11-50 medewerkers (30%) heeft. Circa één op de zeven heeft 1 tot 10 medewerkers (15%).

Meld u aan voor het Brabant Business Panel

Hoe meer ondernemers aan het Brabant Business Panel meedoen, hoe beter het inzicht wordt. Met goed inzicht kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, zijn ondernemers en zijn inwoners. Met inzicht kunnen we elkaar helpen!

U kunt zich via het onderstaande formulier aanmelden voor het Brabant Business Panel.

E-mail adres

naam@jouwdomein.com

Aanmelden

Hoi, ik wil me graag aanmelden voor het Brabant Business Panel

Aanmelden

Contact

Meedenken

Heeft u informatie, vragen of thema's die interessant zijn om mee te nemen in het Brabant Business Panel? Stuur dan een mail naar economie@brabant.nl.

Aanmelden

Hoe meer ondernemers meedoen met het Brabants Business Panel, hoe beter het inzicht wordt. Hierdoor kunnen we beter beleid maken. Dat is goed voor Brabant, haar ondernemers en inwoners. Nodig ondernemers uit om zich aan te melden voor het Business Panel via deze link.

Over het Brabant Business Panel

Het Brabant Business Panel | Internationaal zakendoen | Kwartaal 1 2025

Dit is een uitgave van de provincie Noord-Brabant.

Frequentie

Het Brabants Business Panel verschijnt ieder kwartaal.

Deze website maakt gebruik van cookies om bezoekersstatistieken te meten en om voorkeuren van gebruikers te onthouden.